

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.
* * *
Rokopisi se ne vračajo.
* * *
List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.
* * *
Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
* * *
Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
* * *
Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogorske dežele:**
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12:50
četrletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. **Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna številka stane 10 h.

Štev. 154.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 10. julija 1909.

Cekoval račun 48.817.

Leto I.

Nedeljski počitek notarskih in odvetniških uradnikov.

Celje, 9. jul. 1909.

Mančesterski liberalizem je uve-
del v gospodarstvo polno svobodo. —
Proklamiralo se je načelo svobodne
konkurence, svobode obrti in trgovine
ter se je pričakovalo od te svobode
splošno blagostanje posameznih in na-
roda ter hiter napredek gospodarstva.
— Posledice mančesterskega liberali-
zma so bile povsem druge kakor se
je pričakovalo. Nastopilo je brezvestno
izkoriščanje gospodarsko slabih, ki so
morali kot nesamostojni iskati delo pri
samostojnih. — Nastopilo je umazano
tekmovalstvo med samostojnimi podjet-
niki, posledica je pa bila oškodovanje
konsumentov v splošnem. — Gospo-
darski teoretiki in praktiki so uvideli
pogubnost položaja, ter so zahtevali
državno pomoč.

Država je posegla vmes, spoznavša
svojo nalogo. Dandanes je skoraj že
preveč državnega vmešavanja. Ni polja
v gospodarstvu, kjer bi državna oblast
ne bila potom zakonov, odredb, uka-
zov pokazala svoje moči in svojega
upliva.

Vprašanje delavnega
časa je sedaj po večini z določitvo
najdaljšega delavnega časa urejeno. —
V tovarnah velja 11 urni delavnik, v
rudnikih 10 urni itd. — Tudi trgov-
ski sotrudniki so dosegli zakonito ure-
ditev delavnega časa, obrtni red je
uredil nedeljski počitek itd. — Med
one, ki zakonitega nedeljskega počitka
niso deležni, spadajo notarski odvet-
niški uradniki.

Naravno je stremenje notarskih
in odvetniških uradnikov po nedeljskem
počitku. — Razlogi, ki so dovedli dr-
žavo do uzakonitve nedeljskega počitka,
veljajo tudi pri njih. Še celo v večji
meri pri njih. Kajti duševno delo še
bolj ubija, kakor telesno. Sedenje pri
mizi in pri ropotajočem stroju je na-
porno in zdravju, posebno živcem ško-
dljivo. — Človek se obrabi, — in pos-
tane za delo tem prej nezmožen, čim
manj se mu nudi prilika za počitek.

Uradniki notarskih in odvetniških
pisarn niso imeli do zadnjega časa ne-
deljskega počitka. Z vlogami na no-
tarske in odvetniške zbornice, z ose-
bnimi prošnjami do posameznih odvetni-
kov, s propagando po časopisih so sku-
šali doseči svoj cilj. Čudno je, da so
bili ravno odvetniki, torej cvet inte-
ligence vsakega naroda, tako dolgo
proti nedeljskemu počitku. — Le po-
lagoma so zdaj v tem zdaj v onem
mestu svojim uradnikom počitek dovo-
lili. Izgovor njihov je bil vedno ta, da
nedeljskega počitka ne morejo tako
dolgo dovoliti, dokler se vsi odvetniki
enega kraja v tem oziru ne zedinijo,
na enotno postopanje, ker bi sicer
trpel posamezni odvetnik, ki bi na svo-
jo roko uvedel nedeljski počitek, ško-
do. Drugi izgovor je ta, da so v od-
vetniških pisarnah mnogokrat rešili
zelo nujne stvari, ki se ne dajo odlo-
žiti na drugi dan. — Da sta oba iz-
govora brez podlage, mi ni treba do-
kazovati v očigled dejstvu, da so uvedli
odvetniki na Dunaju, v Trstu, Gorici,
Ljubljani in drugje, torej v krajih,
kjer je gotovo nujnejših zadev rešiti,
ker so trgovska mesta, kakor na Spod-
njem Štajerskem, posebno v Celju in
Mariboru, popoln nedeljski počitek,
ne da bi njihove pisarne ali da bi nji-
hovi klijenti le količkaj trpeli.

V Celju in na Sp. Štajerskem sploh
opetovane prošnje in predlogi uradni-
kov do sedaj niso našli ugodne rešitve
in pred nekaj dnevi, sem slišal, so
sklenili odvetniški in notarski uradniki
stavko. — To je skrajno sredstvo sa-
mopomoči. — Opravičujejo ga v tem
slučaju s tem, da jih v drugih kono-
vinah kolegi že zasmehujejo, da vzlic
ponižnemu moledovanju in vzlic orga-
nizaciji ne morejo niti te malenkosti
doseči in s tem, da vendar ne gre, da
bi morali ravno oni pogrešati nedeljski
počitek, katerega tovariši v drugih
kronovinah že uživajo. —

Prepričan sem, da do izvršitve
tega skrajnega sredstva ne bo prišlo,
ampak da bodo vsi gospodje odvetniki
in notarji sami iz proste volje takoj
in skupno uvedli nedeljski počitek za

svoje uradnike. — V tem prepričanju
me utrja okolnost, da so nekateri celjski
odvetniki tozadevno že storili potrebne
korake in da je n. pr. en gospod od-
vetnik že naročil za sebe napis na
vrata svoje pisarne, da je ob nedeljah
pisarna zaprta. Tako je prav in tako
se naj zgodi še do te nedelje v vseh
tukajšnjih pisarnah in po celém Sp.
Štajerskem.

Mala fides še zmirom v bujnem cvetju.

Pred kratkim smo našli dejstva,
ki kažejo slovensko klerikalno politiko
oziroma jugoslovansko politiko na Du-
naju pod klerikalnem vodstvom v kaj
čudni luči. Vedeli smo, da nam ne osta-
nejo dolžni odgovora oni, ki znajo, če
treba, napraviti celo dan teman in noč
svetlo, kadar gre za njihov ugled
oziroma za počrnenje njihovih nasprot-
nikov. Pripravljeni smo bili na izkriv-
ljanje dejstev, a nič o tem, marveč
„Slovenec“ je v soboto prinesel odgo-
vor, ki kaže resignacijo nad resnič-
nostjo tega, kar smo napisali. Kdor
primerja naš članek in „Slovenčev“
odgovor od pretekle sobote, vidi, da
smo zadeli tako v živo, da ni moči
izdreti naše puščice niti z običajnim
klerikalnim mazilom, ki je na las po-
dobno onemu uzmoviču, kateri se je
hotel rešiti na ta način, da je letel
na vso moč ter kričal: „Držite ga!“

Celo nad to metodo je „Slovenec“
obupal. Zato je nastavl našim želom
ščit, na katerega je napisal: „Radi-
kalni akademiki naj nam izvolijo po-
vedati, kaj so dosegli in sto-
rili za slovensko vseučilišče
liberalni poslanci in kaj aka-
demiki sami?“

Prvi naj odgovarjajo zase, akade-
miki pa zase.

Slovensko akademično dijaštvo
prenaša na vseučiliščih toliko neprijet-
nosti, šikan in preganjanj, trpi po-
manjkanje, pogosto celo batine — živ
znak nemške kulture — da bi bilo
dovolj, če svoje moči koncentrira v to,
da doseže vkljub vsem zaprekam svoj

poklic. A vendar je slovensko dijaštvo
neprenehoma opozarjalo slovensko jav-
nost in slovenske poslance po shodih,
spomenicah, ki jih „Straža“ in „Slo-
venec“ imenujeta „nesramnost“ in „ža-
ljiva pisma“, „Vseučiliškem zborniku“,
brošurah „Slovenska visoka šola v
Ljubljani“ in „Boj za slovensko vse-
učilišče“ z vseučiliškimi številkami
„Omladine“ in „Zore“, z nastopi proti
nemškim buršakom in proti nasilstvu
policije, kar je marsikateremu prineslo
znanje z dunajskimi policijskimi za-
pori. Zadnji čas je slovensko dijaštvo
dalo inicijativo za ustanovitev sploš-
nega vseučiliškega odseka, ki so ga
klerikalci spravili v prezgodnji grob:
ustanovilo je samo na Dunaju „vseučil-
liški odsek dunajskega dijaštva“, iz ka-
terege pa so klerikalni akademiki pod
ničevno pretvezo izstopili — kakor vse
kaže — na željo klerikalnih poslancev.

Tako je delo slovenskih akade-
mikov in — kar posebno povdarjamo —
vse to so akademiki napravili z ne
malimi žrtvami, na lastne stroške!

In zdaj pride „Slovenec“, pa hoče
vedeti, kaj smo napravili. To je —
milo rečeno — predrznost! Kaj pa naj
še napravimo? V parlamentu, kjer
edino se bode stvar rešila, imamo slo-
venske poslance, ki se iz vseučiliškega
vprašanja naravnost norca delajo —
in to proti plačilu 20 K na dan! Doma
nas pri vseh korakih v prid sloven-
skemu vseučilišču klerikalci ovirajo,
prepovedujejo celo svojim somišljenikom
na shode za vseučilišče, potem pa hi-
navsko pogledajo proti nebu in vzkli-
kajo: „Povejte, kaj ste napravili?“

Slovensko dijaštvo naj si dobro
zapomni to „Slovenčev“ hinavsko
vprašanje! Naj gre med ljudstvo ter
mu razloži, kdo je največji sovražnik
slovenskega vseučilišča. Pove naj mu,
da slovenski klerikalci kujejo kapital
zase in za svojo stranko na rovaš slo-
venskega vseučilišča, da klerikalno po-
litiko v tem vprašanju vodi dosledno
mala fides!

Posebno pozornost pa naj slovenski
akademiki obrnejo na akademični na-
raščaj: abiturijente in srednje-

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

85

Češki pisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

„Ako je temu tako, naj bo sod
tudi njegova rakev!“ je svetoval nekdo
iz trume.

„Dobro si povedal! Zažgimo ga v
sodu!“ je burno pritrdila množica....

Pero mi pada iz roke. Vstavlja se
napisati grozen prizor. Toda dolžnost
pisateljeva je, da spremi svojega junaka
do strašnega konca njegovih srednje-
veških dogodkov in da dopolni s to
pošastno črto davnega časa verno sliko,
v kateri se spoji z bliščečo svetlobo
tem temnejša senca.

Rahločutni bralki pa svetujem, da
preskoči konec tega poglavja; saj so

najbrže že dosedanje stiske dobrega
gospoda Broučka izvabile večkrat solzo
sožalja na njene trepalnice. Le bralec
trdnějšíh živcev naj mi sledi tudi pri
poslednji nalogi in naj pri tem pomni,
da tedanja doba ni bila tako omikana
in izbrčna kakor naš izobražen vek, v
katerem sicer stotisoči umirajo v mu-
kah na bojišču, in v katerem se pred-
stavi rabelj obsojencu v rokavicah.
Niti v krvavih romanih se ne srečamo
z eksekucijami take vrste, kakor je
bila izvršena dne 14. julija 1420 v
Pragi nad gospodom Broučkom in dne
21. avgusta 1421 v Roudnicah na enak
način nad smelim novotarjem Martinom
Housko ali Loquisom in nad njegovim
tovarišem duhovnikom Prokopom.

Sicer lahko označim naslednje
dejstvo le v nekoliko glavnih, žalost-
nih obrisih. Gospod Brouček se spo-
minja na to katastrofo le megleno,
kakor na najstrašnejši sen svojega

življenja; v smrtni stiski so se mu me-
šali smisli, tako da le deloma in ne-
jasno razumeva vse okoliščine strašnega
dejstva.

Polmrtvega so vlekli pri kriku in
tuljenju tolpe k sramotnemu odru na
Staromestni trg — ljudstvo je v krat-
kem času zneslo tja gromado polen in
slame — ruvači so privabili velik sod.
Zaslišal je že kakor v megli, da so
privabili ta sod iz Pekla (ta pivovar
je bil sedaj vreden svojega imena!) —
Zaslišalo se je prasketanje drv, švi-
gnili so rdečkasti plameni in žalostno
obsevali pisano, srednjeveško množico,
skozi katero se je prerila grbasta,
grda babnica, mahala z neko stvarjo
nad glavo in je zlobno psovala: „Prav
tako! Sežgite hudobnega čarovnika!
Glejte, tu vržem k njemu na grmado
peklensko posodico s čarodejnimi bese-
dami in hudičovo korenje, s katerim
je začaral našo hišo, da se je zgodila

nesreča. Pojdi k satanu, pošastni ča-
rovnik, kateremu si zapisal črno svojo
dušo.“ — Nato je gospod Brouček
poslednjikrat milo prosil hudobne rab-
lje, ki so ga zvezanega vtaknili v sod
— naposled se mu je zdelo, da je za-
gledal pri odprtem oknu Domšikove
hiše žalostno obličje zale Kunke —
potem pa ga je objela tema, zabili so
pokrov pri odprtini sode s kijem, sod
se je začel z njim valiti k prasketajo-
čemu ognju.

Meglene so postajale njegove
misli in le kakor oddaljena zvezda se
je zasvetila med temi meglami ljubez-
niva predstava Domšikove hčerke; —
omračeni duh je ostal vprt v njo ka-
kor v poslednji svit nade in iz prs se
mu je izvil hripav, obupen glas: —
„Kunka! Kunka!“

(Dalje prih.)

šolce! Tem naj dokažejo, da so klerikalni akademiki izdali slovensko vseučiliško vprašanje, ko so na ljubo klerikalnim politikom zapustili zastavo, ki vodi v boj za našo kulturno zahtevo, ko so na ljubo istim protektorjem pristali celo na mnenje, da ne potrebujemo vseučilišča kot najvišjega znanstvenega zavoda, marveč „ljudskega vseučilišča“, ki si ga predstavljajo kot krono, kot nekak zadnji produkt katoliških izobraževalnih društev in Marijinih družb, kakor nam poročajo v zadnji številki „Dom in Sveta“.

Slovensko akademično dijaštvo naj tu stori svojo dolžnost o velikih počitnicah, in plačilo za klerikalno mala fides ne izostane!

Politična kronika.

v Na poti k sporazumljenju. Vseji klubovih predsednikov velikih strank se je vsa stvar zasukala na bolje. Ko je predsednik konference dr. Sylvester na kratko naznačil namen posvetovanja, je posl. Udržal v imenu obstrukcije izjavil, da njegovi somišljeniki hvaležno priznavajo dober namen (prizadevanj zborovalcev da jim pa obstrukcija ne more ugoditi in to tem manj, ker se čuti vsled včerajšnjega postopanja min. predsednika užaljeno. Podobno se je izrazil tudi dr. Šusteršič. Na to je spregovoril posl. dr. Adler ter dejal, da treba položaj pojasniti. Obstrukcija je bila razžaljena, zato treba dati razžaljenim zadoščenje. Žalilec je ministerski predsednik, zato naj nosi on posledice za svoj pregrešek, in bi bilo krivično ako bi se naložilo parlamentu pokoro za greh načelnika vlade. Ražaljeni dobe s tem najboljše zadoščenje, da začno stranke in parlament boj proti Bienenrthu. Ako hoče obstrukcija dokazati, da se bori proti Bienenrthu in ako mu je hotela s svojim bojem izraziti svoje nezaupanje, se ji je to popolnoma posrečilo. Ako se pa sedaj uda pozivu parlamentarnih strank in odstopi od obstrukcije, bo to najhujši poraz vlade. Dr. Adler apelira na voditelje obstrukcije, naj se ne zoperstavljajo rešitvi onih predlog, ki bi morale biti nujno rešene. Ta apel je napravil na vse in tudi na obstrukcionista velik utis. Priдруžil se mu je tudi dr. Lueger v polnem obsegu in dr. Hruban (češ. kler.) je govoril tudi v tem smislu. Na to je bil izvoljen poseben odbor 6 članov v katerem zastopajo vladne stranke posl. Glombinski, Sylvester in Lueger, obstrukcijo pa tudi trije. Ta odbor bo jutri poročal v seji klubovih predsednikov. —

Pozdrav „Romanovemu studentu“

pri Sv. Arehu na Pohorju ob njega otvoritvi dne 11. julija 1909.

Pozdravljam te, oj Romanov studenec! ki sem pred pol stoletjem jaz te pil ko mi oplétal je mladosti venec glavó in sem brezbrizen, srečen bil, zdaj pa okrog mi osivélíh sene starosti trnjevenec se je zvil: Pozdravljam te, kristálíni moj izvirek, ki srebročísti nudiš mi požírek!

Potéklo v večnost v tem je pol stolétja ko zopet na tvoj breg sem bil pri-spél; ob tebi glas je romarskega petja po tihem gozdu žalostno zvenél, ki v srcu sladko tožnega zavzétja odmév iz davnih dní mi je razvnl: strméc na tvojem robu jaz sem klečal in v blažene spomine vtopljen ječal.

Odkar pred pol stoletjem stem osávil, mladéníč číl, tvoj máhoviti breg,

a Slovanska jednota je izdala komunike, v katerem pravi, da je uradno poročilo barona Bienenrtha o njegovih pogajanjih z zaupniki obstrukcije v bistvenih točkah netočno, temu nasproti vlada trdi, da je posl. Udržal zahteval na konferenci naj se postavi v proračun znesek za nakup zemljišč za stavbo vseučilišč in da je s tem nedvomno mislil na češko in nemško vseučilišče v Brnu.

a V Slovenskem klubu je posl. Šusteršič poročal o pogajanjih z vladnimi strankami. Dr. Šusteršič je dejal, da mu je šlo pred vsem zato izvedeti, kako stališče zavzema ministerski predsednik nasproti slovenski pravni fakulteti v Ljubljani, nasproti zaprečitvi aktiviranja agrarne banke za Bosno in Hercegovino, nasproti parlamentarni rešitvi vseučiliškega vprašanja in protirazveljavljanju izvolitve dr. Ploja v delegacije. To nam priča jasno dovolj, da so strankarske malenkosti, kakor je izvolitev dr. Ploja v delegacije namesto dr. Benkoviča tem obstrukcionističkim junakom glavna stvar, vse drugo je pač pesek v oči, kajti zahtevati zaprečitev aktiviranja ogrske agrarne banke za Bosno in Hercegovino je danes malo prepozno, ker ta banka od srede junija t. l. že deluje in bi bilo k večjemu umestno, da bi se zahtevalo naj se ji odvzame koncesija glede odkupovanja kmetov, o boju klerikalcev za univerzo molčimo, mogoče jim je res kaj na tem, mogoče tudi ne, vsekako je to sedaj dobro agitacijsko sredstvo in stranka dela s tem kulturnim vprašanjem čisto v smislu nemških strank in Slovanom sovražne vlade, politične barantije. Glavna stvar je pa boj proti Ploju, Hribarju, boj proti vsemu in vsakemu, ki ni klerikalec.

Sicer pa bomo kmalo videli kaj bodo ti klerikalni jukaki pribavili slovenskemu narodu s svojo obstrukcijo. Danes je skoro gotovo, da dobimo na jesen klerikalni sistem s krščanskimi socijalci na čelu. V Weisskirchnerjem Liechtensteinovem ali Gessmanovem kabinetu bo mesta tudi za Šusteršiča — in potem se začne zlata doba za — ne za Slovence in Jugoslovane — pač pa S. L. S., za kmečko zvezo itd. Previden mož v suši zida jez; dalmatinski klerikalci so z Mahničovo pomočjo že osnovali krščansko socijalno stranko za Dalmacijo. To so sence dogodkov, ki se nam bližajo. — Kdor se se more vsega tega veseliti, naj se.

v Kazimir Badeni proti katerega jezikovnim naredbam za Češko so Nemci l. 1897 začeli obstrukcijo in so leta in leta onemogočili ustavno življenje v

da v šumnem svétu dušo bi ozdrávil, ki z dvomi je imela ljuti kreg; da, kakor Herkul hydro, bi zadavil predsodkov roj in ga zapódil v bég: glej, blagoslovljeni planinski vrelec, tu zdaj ležim premagan bojni strelec!

Udal sem se sovražni mi usódi, brez dóma svojega izgubljen sín; odštel svoj obol materi príródi sem v polni méri srčnih bolečin — kar še previdnost božja mi prisódi, prenašal bodem voljno, kot trpin, ker brezpotrebno, v solzah, porodila nezákonska je mati me nemíla...

Ves ginjen zdaj od tebe se poslávljam, srebrnosójni póhorski izvór! Spomirjeno te dušo spet ostávíjam — pripravljajoč za večni se odmór, že iz daljáve iskreno pozdravíjam resnice božje razodet uzór: svobóden duh iz solzne te doline vzletél mi bode v rajske visóčine.

V Ljubljani, dne 8. julija 1909.

Prostoslav Kretanov.

Avstriji, je umrl nagloma v vlaknu na potu iz Karlovih varov domov.

v Ogrska kriza. Kossuthianci so sklenili na konferenci svoje stranke, da bode posl. Bakonji danes, ko se na novo potrjeno ministerstvo parlamentu predstavij stavljal predlog, da stranka neodvisnosti jemlje imenovanje ministerstva na znanje v pričakovanju, da bode kriza na jesen rešena v smislu ustavne načela, po katerem mora biti vzeta vlada iz parlamentarne večine. Kossuth bode v konferenci izjavil, da stranka vstraja v bančnem vprašanju na svojem že znanem stališču, da naj se osnuje samostojna ogrska banka.

Za naš „Sokolski dom“.

Sezidali smo v Gaberju pri Celju „Sokolski dom“. Zavetje naj nudi „celjskemu Sokolu“, budi naj narodno mlačne in narodno zaspane, kliče naj k vztrajnemu narodnemu delu!

Ni ponosna stavba kakor so slovenski narodni domi v Celju, Mariboru, Trstu. Narodno pomembna je pa ravnotako, ker ima namen, spajati trdno vez med Celjem in okolico ter utrditi Slovenstvo ob obzidju Celja.

Z veliko težavo je šlo in mnogo skrbij je stala stavba. Skrbij še ni konec in konec ne sme biti navdušene požrtvovalnosti celjskih in štajerskih Slovencev. — Nabrati je treba še dvajset, še trideset tisoč, da bo podjetje proti vsem nevarnostim popolnoma zasigurano.

Jutri Vas pride mnogo v Celje. Narodni možje, vneti za delo in napredek naroda. Popoldne je domača, prisrčna narodna slavnost v Sokolskem domu za Sokolski dom. Vabijo Vas Celjane, Vas okoličane, Vas drage nam goste, cenjene dame celjske in okoliške k svojim šotorom, nudi se Vam nepri-siljena zabava v krogu prijateljev in znancev. Naj nikdo ne zamudi, ogle-dati si lepo vrsto mladih sokolskih go-jencev, katere je v par mescih vzgojil naš „Sokolski dom“ Slovenstvu!

Kdor priti ne more, naj pošlje svoj prispevek, da pripomore po svojih močeh k podjetju.

Proti podvojeni sili treba podvo-jenega in potrojenega odpora! V ne-varnosti je okolica celjska, zato na pomoč!

Štajerske novice.

o Pozdravljeni v Celju! Jutri se bode vršil mirno in brez vsakega zunanjega hrupa v Celju prvi redni občni zbor Zveze narodnih društev. Premotri bomo to, kar se je doslej storilo in na podlagi dosedanjih skušenj uredili ter določili svoje delo za prihodnost. Minuli so letošnji veliki politični boji in viharji, nastal je vsaj na zunaj večinoma mir. Zato pa se nam odpira sedaj obširno polje ljudsko-izobraževalnega dela. Hvaležnejše bo kot politično in tudi plodovitejše. V tem oziru je pomemben jutrišnji občni zbor Z. n. d. tudi za politično delujoče može iz naše srede. Iz Celja je izšel preporod političnega življenja na Sp. Štajerskem, iz Celja se obeta tudi preporod našega kulturnega življenja... Naravno, da mora tako osredotočenje vsega dela in narodnih sil okrepiti tudi slovenske postojanke v mestu. — Bodite nam prisrčno pozdravljeni jutrišnji zborovalci v „belem in veselem“ mestu Celju!

o „Sokolski dom“ v Gaberjih pri Celju ima torej jutri, v nedeljo, veliko začasno otvoritveno slavnost „v ožjem, slovenskem krogu“, kajti velika slavnostna otvoritev se vrši prihodnje leto v zvezi z vseslovenskim sokolskim zletom, katerega se bodo udeležili vsi slovanski bratje. Že mnogo poprej,

predno se je začelo zidati ta sokolski dom, se je veliko govorilo in pisalo o pomenu, ki bi ga utegnil imeti ta dom v narodnem oziru za Celje in okolico. Pred par mesci je bila stavba dogra-jena in izročena namenu, kateremu naj služi, danes pa že lahko konstatiramo, da bo to delo celjskih sokolov v narodnem oziru v resnici neprecenljive vrednosti za naš okoliš. Omenimo le, da se je pridobilo že tekom teh par mescev krog 70 14—16letnih dečkov v okolici, ki telovadijo sedaj v vrstah sokolskega naraščaja. Kdor pozna Gaberje, bo vedel, kaj to pomeni. Razun tega je dal Sokolski dom za Bralno društvo v Gaberjih na razpolago posebno sobo, v kateri se nahaja tudi javna ljudska knjižnica. Bralno društvo in knjižnica ste jako dobro obiskovani. V Sokolskem domu bo tudi sedež za ravnokar se snujočo Ciril-Methodovo podružnico za Gaberje. Sokolski dom ima tudi svojo gostilno, tako da je tudi od te strani dom zbirališče gaberskih Slovencev. Iz vsega tega se vidi, da je Sokolski dom za celjsko okolico in s tem seveda tudi za Celje res važna narodna postojanka. Zavedajmo se tega in udeležimo se jutrišnje otvoritvene slavnosti polnoštevilo!

z Abiturijenska slavnost v Celju. Po trdih delavniških praznik — in objednem vesel sloves od gimnazijskih klopi, ta značaj je imela včerajšnja abiturijenska slavnost v „Narodnem domu“. In saj lahko kar povemo: prav čedno je uspela. Navzlic svojemu umetniškemu programu in veseloigri iz umetniškega življenja... Cel včerajšnji večer je bil namreč posvečen do polnoči umetnosti: pevski, godbeni, dramski. Mladi možje so nam pokazali, da so si vzgojili na toliko obrekovani gimnaziji vendar toplo in dovetno srce za vse lepo... Pevske in godbene točke so pričale o tem; veseloigri pa smo se smejali kakor je bila naša dolžnost; saj drugače ne bi bila veseloigra. Nekoliko posameznosti: „Vogla jna-kvartet“ je izvajal venec hrvaških narodnih pesmi na bisernico, dvoje gosli in bugarijo; abitur. g. Brenčič je igral na gosli s spremljanjem gospice dr. Vrečkove na klavirju: „Scene de Ballet“. Bilo je izvrstno, ugajalo je vsem. G. Brenčič in gdč. dr. Vrečkova sta morala cele komad pridjati. Slišal sem strokovnjaka, da je bil to izborni duet. Peli so dijaki sami moški zbor „Dijaško“ od Zajca in Schwabovo „Oj dekle“. Zadnja pesem spada v Celje; je večno nova in večno lepa — zato se je ne naveličamo. Nekaj krasnega pa je bil 6glasen mešan zbor „Ave Maria“ iz Foersterjeve opere „Gorenjski slavček“ ter Adamičeva „Lipa“. Kaj takega slišimo poredko — in še takrat nam ta užitek pripravi deset mladih, navdušenih fantov zato, ker so imeli voljo do dela in se niso splašili truda ter sitnosti za prireditve. Dirigiral je abit. g. Brenčič. „Tri vile“ so veseloigra malo boljše sorte; je v nji precej fines vkljub zelo navadnemu sujetu (mlad, nadarjen umetnik Leon gladije; za njega skrivaj skrbijo 3 dame „Vile“; jedna je žena bogatega milijonarja Chamberija, kateri dobi v pravdi vse premoženje Leonovo, a mu ga pozneje na prigovarjanje ženino podari; druga je mlada, vesela vdova — seveda zopet nevesta — gospa Lavra; tretja pa njena nečakinja Julija, ki se seveda zaljubi v Leona in ko dobi ta svoje premoženje, tudi z njim omoži). „Vile“ so bile gdč. Marta Hrašovčeva, Melanija Sernečeva in Vilma Kalanova. Chamberi je bil g. abit. Čeplak, Leon g. abit. Hudina, Leonovega prijatelja, ki je prav lepo markiral prej omenjene fine, je podal g. Miloš Štibler; poleg tega je še bil ne preveč ognjeviti ženin

Lepinet in častivredni sluga Bontemps (g. abit. Gorečan). Po predstavi se je pričela prosta zabava s plesom. Vrlim gg. abiturijentom, ki so nam za sloves in prijeten spomin priredili ta lep večer, mnogo sreče na pot v življenju!

X.

v Člani „Celjskega Sokola“ naj pridejo jutri v društvenem kroju točno ob 3. uri pop. v „Sokolski dom“ zaradi skupne fotografije.

z Skupna pevska vaja bratov sokolov in članov „Slov. del. podporn. društva“ v Celju se vrši jutri, v nedeljo ob 10. uri dopoldne v telovadnici „Sok. doma“. Gg. pevci so k isti najvljudnejše povabljeni.

a Saj smo v Celju leta 1909! Pod tem zaglavjem nam pošilja gosp. K. J. Gruber sočasno s prispevkom po 10 K, in sicer 5 K za Narodni sklad in 5 K za družbo sv. Cirila in Metoda ta le dopis, katerega zaradi zanimive vsebine radi objavljamo. Gosp. ravnatelj Gruber piše: „Moja najbolj goreča želja pri svojem prihodu v Celje je bila, sodelovati v vseh nam Slovanom vzajemnih stvareh. Kmalu sem spoznal opazujoč od daleč življenje, revnost tukajšnjih razmer, ravnodušnost našega življa proti napadalnosti in vladoželjnosti naših nasprotnikov vsemu slovenskemu nasproti, opazil sem tudi našo mlačnost v kulturni smeri in proti očito protikulturnim činom naših narodnih nasprotnikov. To in še mnogo drugih žalostnih stvari sem opazil v našem lepem Celju. Kakor mnogo kje drugod, zasledil sem tudi v Celju nek razredni kult, razdelitev družbe v stroge kaste, kar je pač najhujša rukovina na narodnem telesu v prosvetljenem dvajsetem stoletju. — Dne 6. julija sem hotel prirediti predavanje o našem narodnem svetniku Mojstru Janu Husu, ki je bil nasprotnik vseh takih nečednosti. Komaj pa je prišla vest o tem po mojih sorojakih v liste, začela so mi dohajati od vseh strani anonimna pisma, v katerih se mi je grozilo, da se mi bode predavanje onemogočilo. V duši ogorčen sem opustil v zadnjem trenutku svoj namen ter sklenil, da ostanem tudi še nadalje mirni opazovalec, kajti kakor vse kaže vladajo v Celju tako malomestni običaji, da se mi ne ljubi motiti starih tradicij. Ker bi pa vendar rad podal javnosti dokaz svoje dobre volje, predlagam, naj se osnuje krožek tukajšnjih in okoliških Čehov, ter prosim vse odkritosrčne rojake naše mile domovine, naj mi pismo ali ustmeno prijavijo, ali se z mojim predlogom strinjajo in sicer do konca julija. Na to bom sklical ustanovni shod, na katerem se pogovorimo o nadaljnjih korakih. Upam, da nas ta korak zbliža v društvu, v katerem se bomo bliže spoznali ter se vzajemno spodbujali k plemenitemu narodnemu in kulturnemu delu ter tako pripomogli k okrepljenju našega čestudi ne mnogoštevilnega življa v Celju in okolici. Nadjam se, da se v novem bodočem krožku naseli prava češka prisrčnost, odkritosrčnost in navdušenost za narodno delo v naših žalostnih dneh. Kdor namerava vstopiti v ta krožek, naj pošlje svojo prijavo na adresu: K. J. Gruber, ravnatelj Zveznih podjetij v Celju.

v Aistrich—Stiger—Woschnagg (drugo dejanje). Včeraj se je končala pred tukajšnjim okrajnim sodiščem kazenska zadeva Rudolfa Bayerja proti slaščičarju Mörtlu, kateri je prvem očital, da je lagal, ko je izrazil svoje prepričanje, da Wastian ne bo hotel v deželnem zboru sedeti na eni klopi z Woschnaggom. Bilo je to ob isti priliki, ko je veletržec Stiger Bayerja in Aistricha dejansko napadel. Mörtl je nastopil dokaz resnice, in tako smo imeli poleg drugih prič čast slišati iz-

povedbe cvetov celjske ulice. Pa vse ni nič pomagalo. Dokaz resnice se je klaverno ponesrečil in član nemškega „Volksrata“, celjski občinski odbornik, svetnik graške trgovske in obrtne zbornice Karl Mörtl je bil obsojen radi častikraja na 70 K globe ali teden dni zapora. Woschnaggovi prijatelji nimajo sreče; bomo videli, kako se bo postavil on sam pred sodiščem.

o Izzivajoči c. kr. sodnik. — V pondeljek po nemški slavnosti celjskih pevcev videl si dopoldne tavati po mestu c. kr. sodnika Christl-a iz Brežic bledega lica ter okrašenega z nemškimi in drugimi izzivajočimi znaki. Udeležil se je prejšnji dan nemške pevske slavnosti ter pomagal z različnimi znaki in hajlanjem po mestu izzivati mirne Slovence. Ali je imel pač dopust? In če ga je imel, kako se mu ga je dalo v take namene? — Čudne misli se morajo nehote slovenskega sodniškega uradnika polastiti pri takih razmerah, da je nemškemu uradniku vse dovoljeno, da lahko dela kar hoče, a se mu ne skrivi niti las, medtem ko se slov. uradnik ne sme niti ganiti ter pride radi vsake najmanjše stvari takoj v disciplinarno preiskavo.

v Glavni izpit na orglarski šoli v Celju se vrši prihodnji četrtek ob 8. uri dopoldne. Poleg že znanih predmetov bode skušal g. dr. Karlovšek tudi letos o občinskem tajništvu. Vseh gojencev je 24 med tem 5 absolventov, koji so semtertje sodelovali tudi pri pevskih nastopih v „Narodnem domu“. Kakor se iz Pulja poroča, so pri ondotni vojaški godbi štirji godbeniki, katere je g. Fr. Korun na goslih poučeval, ko so obiskovali orglarsko šolo. Oktobra meseca bode 10 letnica ustanovitve imenovanega zavoda.

a Iz Gaberja pri Celju. Pisali smo zadnjič o neznosnem smradu iz jarka pred Naskovo hišo. Na to je prišel slučajno gg. dr. Keppa te dni s stražnikom okol. občine na lice mesta, si pogledal reč in se izrazil, da ne ve, kako bi se smrad odstranil. Svetujemo g. dr. Keppi, naj si pogleda na okr. glavarstvu pritožbo zaradi tega jarka, v kateri je natanko popisano, kako bi se dal nedostatek odpraviti brez velike umetnosti.

a Kupica vina in vsiljevanje — klerikalcem. Iz nekega slovenskega spodnještajerskega trga nam je poslal zvesti naš somišljenik pritožbo, da se nekateri ljudje vsiljujejo klerikalcem za kupico vina. Je to sicer nekaj smešnega in malenkostnega, ker dostikrat zahteva takt in razmere, da se človek ne more izogniti mučnemu položaju v kaki klerikalni družbi, katera ga je nekaj tednov prej na žive in mrtve obirala po klerikalnem časopisu, med kmeti in pa med seboj. Vendar pa bi se naj to po naših mislih omejilo na nujne slučaje — v ostalem pa je še bolje, če se ne vpeljuje pri nas vinske sloge; klerikalcem prihranimo zabavljanje, nekaterim našim somišljenikom pa nevoljo nad nedoslednostjo. Klerikalci naj ostanejo za-se, nam se ni treba vsiljevati v njihove kroge kakor tudi mi njih v enakih slučajih hladno zavračamo. Kdor nas more blagotiti po časopisu za narodne odpadnike in se norčevati iz vseh naših idealov, ni naš prijatelj kaj še le brat.

a Zopet Južna železnica. Kontrolor Južne železnice v Gradcu smatra za važen del svojega delovanja hujškanje po različnih vsenemških shodih. Spoštujemo osebno politično svobodo uradništva; toda jednaka mera mora biti za vse. Nek železniški uradnik v Ptujju je bil samo član tamošnjega slovenskega „Sokola“ pa je moral iti iz Ptujja. Drugi železniški uradniki so se celo v Ptujju in tudi na Pragarskem aktivno udeleževali napadov na Slo-

vence — pa se jim ni ničesar zgodilo. To je nepristranost Južne železnice.

z Umrl je dne 5. julija po dolgi in mučni bolezni g. Fr. Cizej pd. Zajc, posestnik pri Sv. Rupertu pri Gomilskem v starosti 56 let. Pokojnik je bil priden gospodar, vrl narodnjak in zvest ter odločen pristaš Narodne stranke. Bodi mu zemljica lahka!

a Iz Trnovelj. Pri posestniku Kumpolšekju je umrlo dvoje deklet na davici. Ta bolezen je sicer še drugod v celjski okolici razširjena.

z Iz Bizeljskega. Našemu vrlemu dopisniku „Slovenskega Gospodarja“ ne da izid deželnozborskih volitev na Bizeljskem miru. V vsaki številki napada miroljubne Bizeljance ali pa vinarsko zadrugo. Tudi zadnjikrat je namočil pero v neko prav dišečo tekočino in opisuje neko dogodbo, najbrže posneto iz svojega življenja. Pri tem hoče pa tudi pokazati, da mu je še nekaj latinskih besed od šole zaostalo v glavi, prinaša pa jih v taki stiki z neko nepotrebno posodico, norim kraljem in norimi služabniki, da ne vemo, ali se on k prvemu ali k drugim prištevava. Gotovo h kraljem, ker svojo „modro“ glavico tako visoko nosi. Vam pa, dragim mojim takoimenovanim „mogotcem in bizeljskim magnatom“ pa kličem hrvatski pregovor v spomin, ki pravi: „Mjesec nato niš nedaje, ako nanjga ščene laje“. Bizeljski kmet.

o Okrajna učiteljska konferenca za mariborski in gornjeradganski okraj se vrši dne 14. jul. v Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru.

o Spremenitev uradnega imena. Poštni urad na „Bizeljskem v Sušici“ se bode imenoval odslej samo „Bizeljsko“.

z Pri c. kr. okrajnem sodišču v Št. Lenartu na Štajerskem je glasom uradnega lista razpisano mesto pisarniškega pomočnika.

v Prošnje za 50% državni prispevek k stroškom za ljudsko šolstvo so poslale občine v laporski fari.

v Umrl je v Vidmu pri Krškem g. Avgust Juvančič, posestnik in vinotržec.

a V Ljutomeru imamo kužeka, ki se zmiraj po „Straži“ zaganja v naše „brezverske“ liberalce. Kar cele korporacije si zbira za svoje že slabe zobke — morda zastoj. Ubogi kužek, najhujše mu je to, da se liberalci za njegovo lajanje prav nič ne zmenijo, ampak se njegovi onemogli jezi prav iz srca smeji! Kako mu je pač nekdo moral stopiti na rep, da iz cviljenja kar ven ne pride! Poznamo ga sicer vsi dobro, toda mi smo v vsakem oziru zelo diskretni in takemu vzor-katoličanu (!) radi odpuščamo, če se mu včasih vsled prehude nervoznosti malo zmeša! Mi smo tu v vinskem kraju — potem pa smo tudi tako usmiljenega srca, da neradi vidimo, če koga prisilijo na pot v znane duševne sanatorije v Gradcu ali Ljubljani. Toliko v odgovor na kilometer dolge dopise po „Straži“.

z Vsem štajerskim podružnicam Ciril-Methodove družbe! Bliža se čas letošnje glavne skupščine naše šolske družbe, treba torej natančnih podatkov družbinemu vodstvu o stanju posameznih podružnic za tajniško poročilo kakor tudi za družbin koledar, ako hočemo, da bo res jasna slika slovenskega obrambnega dela. Ker je še cela vrsta podružnic, ki tega niso storile, prosim vsa podružnična načelstva, da nemudoma javijo družbini pisarni v Ljubljano in istočasno tudi meni število članov (rednih, podpornih), novoizvoljene odbore in imena delegatov za letošnjo glavno skupščino, ki se vrši dne 8. avgusta na Jesenicah. Da ne bo neprijetnih pomot in pozneje nepotrebnih pritožb, je v interesu podružnic, da to

takoj store! Ivan Prekoršek, potovalni učitelj Ciril-Methodove družbe, Celje — Ring 4/II.

z Akademiki za Ciril-Methodovo družbo. V graškem akadem. društvu „Tabor“ so se sestavili krožki iz posameznih članov, ki so se zavezali dati v petih letih po 200 K za obrambni sklad Ciril-Methodove šolske družbe.

a Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu je obhajala god slovanskih blagovestnikov s prireditvijo vrtno veselice, ki se je krasno obnesla. To kaže lep čisti dobiček 157 K, ki se je že poslal osrednji družbi v Ljubljano.

a Slovenskim abiturijentom. Štajerski deželni odbor je razpisal 4 deželne štipendije po 600 K za slušatelje živinozdravniške visoke šole na Dunaju. Prosilci morajo biti Štajerci in vložiti prošnje do 20. avgusta na dež. odbor v Gradcu. Ker je studij veterinarstva radi pomanjkanja živinozdravnikov ugoden, ga slov. abiturijentom nujno priporočamo; naših poslancev dolžnost pa je, da izposlujejo štipendije.

o Nemški uradni jezik v Gradcu V včerajšnji seji graškega obč. odbora se je sklenilo, zavrniti vse nenemške dopise od zasebnikov na magistrat s pripombo, da je uradni jezik graškega mesta nemški. Z ozirom na obstoječo reciprociteto pa se naj rešujejo drugojezični dopisi uradov in oblasti nemški, če se ti dopisi pri dotičnih uradih in oblastih sprejmejo.

z G. kanonik Jakob Kavčič zapusti svoje katehetsko mesto na slovenskih vsporednicah mariborske gimnazije, kjer je deloval 18 let. Slovenski dijaki na gimnaziji izgube v njem profesorja, kateri se je zlasti brigal za njihovo gmotno stanje, posebej za hrano. V tem oziru je na tihem zelo veliko storil. Ostal mu bo med dijaštvom hvaležen spomin.

v Hujškarija v šolah. Neki učitelj Böhm, v Č. Budjejevicah je spisal posebne „opominske liste“ za stenske table v ljudski šolah, in sicer „tebi, nemški deček“ in „tebi, nemško dekle“. V teh listih se že mladino hujška k boju proti Slovanom. Nemške podružnice „Schulvereine“ v Gradcu in okolici so sedaj te table založile, okrašen se seveda s hrastjem in nemškimi trakovi ter jih priporočajo v nakup za ljudske šole. Radovedni smo, kaj bode storil deželni šolski svet? Kaj bi storil, ako bi Slovenci kaj takega priredili, to vemo vsi. —

a Pred izselitvijo v Mehiko svarimo naše ljudi. Tam je od 1. marca 1909 v veljavi zakon, ki sila otežuje priseljenje.

Kranjske novice.

a Nakane barona Schwarza. „Slov. Narod“ poroča, da ima baron Schwarz pri vednem klicanju orožnikov z dežele v Ljubljano (dasi za to ni nobenega poviha) ta končni cilj pred seboj, da dokaže merodajnim krogom potrebo podržavljenja ljubljanske policije. Izračunalo se je, da se je za to klicanje orožnikov brez potrebe izdalo iz za septemberskih dogodkov dozdaž že nad 20.000 kron. To je ogromna svota, ki se je naravnost ukradla iz žepov davkoplačevalcev. A baron Schwarz je prekanjen: na ta način hoče baš dokazati, da bi bila državna policija cenejša, kakor sedanji način vzdrževanja javnega reda potem vednega klicanja orožnikov.

a „Kranjska hranilnica“ je na običnem zboru 25. junija t. l. sklenila, da odslej ne bo dajala več nikakih daril v dobrodelne in občekoristne namene. Kakor poročajo nemški listi, so jo k temu prisile neugodne denarne razmere.

Reklamni stolp.

Cena predalu za enkratno
objavo 60 vinarjev.

Naročajte in
razširjajte

„Narodni List“

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in
risank

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Največja zaloga
tiskovin za pri-
vatnike in urade

Najboljši časopis
za inseriranje je

„Narodni
Dnevnik“

Zvezna trgovina
v Celju

sprejema naročila
na tiskarska dela

katera se izvršu-
jejo v lastni
Zvezni tiskarni

Najboljše orožje
v političnem boju
sta

„Narodni List“
in
„Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in
risalnih potrebščinah
po zmernih cenah
se dobijo vedno v

Zvezni trgovini
v Celju

V „Skalni kleti“

se toči pristen ljutomerčan,
konjičan, bizeljanc. — Vedno
sveže del. pivo. — Kegljisce.

Na dober razvoj

Vašega podjetja

polagamo naj-
večjo vrednost
kajti Vaš pro-
sneh je tudi
naš prosneh!

K temu bi Vam
najslužil ta re-
klamni stolp z
najgotovnejšim
uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

a Na ljubljanski realki je na-
pravilo letos zrelostni izpit 15 Sloven-
cev, med temi 2 z odliko.

a Umrl je na Laverici v Ljubljani
dne 9. t. m. znani vinski veletržec
Karl Lenče v 47. letu starosti.

a Na mestni višji realki v Idriji
je bilo konec minolega šolskega leta v
pripravljalnem razredu in v 7 realčnih
razredih 259 učencev; od teh 108 iz
Idrije, 20 iz idrijske okolice, 73 s
Kranjskega, 53 s Primorskega, 1 s Ko-
roškega, 3 s Štajerskega in 1 s Češ-
kega. Po jeziku 254 Slovencev, 3 Nemci,
1 Hrvat in 1 Čeh.

a Zadrugi tvojaj za duhovnike in
učitelje priredi drugi teden mesca av-
gusta ljubljanska klerikalna „Zadruga
Zveza“.

a Gospodinjstvo šolo ustanovi
kranjski deželni odbor v Repnjah na
Gorenjskem.

a Deželna vinarska zadruga za
Kranjsko je registrirana in bo v krat-
kem ustanovni občni zbor.

a Narodno-napredna stranka na
Kranjskem priredi jutri javna choda
v Ljubljani (predmet: ljubljanska
reaka) in v Kostanjevici.

Koroške novice.

z Pilberk. Posojilnica in hranil-
nica v Šmihelu je kupila tukaj veliko
hišo, nekdanjo pivovarno, kjer se na-
pravi „Narodni dom“. Doslej Slovenci
sami v Pilberku nismo imeli zbirališča.
V hiši dobi tudi vrla slovenska občina
Blato svojo pisarno.

z Gospodarska zadruga v Sinčih
vasi na Koroškem je imela 4. t. m.
svoj občni zbor. V letu 1908. je imela
257.556 K prometa. Zadruga je pridno
kupovala in razpečevala kmetijske pri-
delke. Lanska slaba letina je tudi na
njen promet, oziroma tudi na cene
slabo vplivala. Izreden pa je bil promet
z lečo.

z Zaupnica „koroških Slovencev“
„Slovenskemu klubu na Dunaju“. Dr.
Brejc si je dovolil šalo, da je v
imenu polit. društva koroških Slovencev
poslal dr. Šusteršiču brzojavko, v ka-
teri odobrava taktiko „Slov. kluba“,
se mu „zahvaljuje za možat nastop“ itd.,
kar je še takih fraz. In sedaj „Slov.“
bombastično razglašča, da so to zaup-
nico izrekli „koroški Slovenci“! Od
veličastnega do smešnega — — —

z Nemškonacionalni sodnik dr.
Clementshtsch v Celovcu preiskuje
razna kaznjiva dejanja izza zadnjih
deželnozborskih volitev. Pri tem izpra-
šuje priče, kako da so volile. To
je vsekakor — vsaj čudno postopanje!

z Na celovski gimnaziji je izmed
32 maturantov bilo 7 Slovencev. Vsi
so izdelali, 2 z odliko. — Na celi gim-
naziji je bilo to šolsko leto izmed 480
učencev le 81 Slovencev!

Primorske novice.

o Kako bi izgledal tržaški de-
želni zbor pri proporcionalnem vo-
lilnem sistemu? — To je izračunala
„Edinost“ v sledečih številkah na pod-
lagi volilnih rezultatov: Dobili so: ita-
ljanski liberalci 11.763 glasov, Slo-
venci 9109 glasov; soc. demokr. 7220;
Nemci 881; Mazzinijanci 485;
italj. kršč. socijalci 421. Skupno torej
29.879 glasov. Ker ima mestni svet
80 svetovalcev, ima vsakih 372 volil-
cev pravico do enega zastopnika. Po
tem računu bi dobili: italjanski libe-
ralci 32 poslancev; Slovenci 25,
soc. dem. 19, Nemci 2, italj. kršč. soc.
1, Mazzinijanci 1.

o Oko je izbil v pijanosti in pre-
piru svoji ženi Alojz Brešan v Trstu.

o Društvo veleposestnikov na
Goriškem ima 12. t. m. svoj občni
zbor.

z Čuk — kukavica. Kakor poroča
„Sl. Narod“, je čukal v Podgori pri
Gorici neki Kukavica iz Ljubljane. Bil
je čuk in torej odlični krščanski mož;
verniki si ne morejo drugače misliti
kakor da ga je premotil sam zlodej,
da je odkukal po božjem svetu s par
sto kronami čukovskih denarcev. Lahko
si mislimo prestrašeno čukanje pod-
gorskih čukov!

o Razpust tržaškega deželnega
zbora? Goriški „Gaz. Pop.“ poroča, da
vlada namerava razpustiti tudi prav-
kar izvoljeni tržaški deželni zbor. —
Skoro ni verjetno!

Dnevna kronika.

o Srbsko posojilo. Pariški „Temps“
poroča, da je dospel v Pariz 8. t. m.
srbski državni svetnik Paču, ki ima
pooblastilo, da sklene posojilo za 150
milijonov frankov.

o V Parizu je umrl bivši francoski
vojni minister general Galliffet.

o Tudi vladna objektivnost! Pri
pravkar izvršenih imenovanjih v drž.
železniški svet, so dobili Čehi na Mo-
ravskem 2 redna člana in 2 namest-
nika, nemška manjšina 7 rednih čla-
nov in 6 namestnikov.

o Volilne reforme za šleski dež.
zbor cesar ni potrdil zaradi določbe,
da so analfabeti izključeni od volilne
pravice v splošni kuriji. Nove volitve
se vrše že prihodnji mesec in sicer na
podlagi starega vol. reda.

Slovanski zapiski.

o Jugoslovanski dijaki v Brnu, obi-
skovalci obeh tehničnih visokih šol, so
si ustanovili akademsko društvo „Ju-
goslavija“.

o Izlet na Rusko priredi 15. t. m.
zveza bolgarskih sokolskih društev
„Junak“. Izleta se udeleži krog 2000
„Junakov“.

o Mazepa. 8. julija je obhajala vsa
oficijalna in nacijsionalna Rusija zmago
carja Petra Velikega nad drznim šved-
skim kraljem Karlom XII. in z njim
zvezanim ukrajinskim hetmanom Ma-
zepom. 8. julija 1709 je na krvavem
bojnem polju pri Poltavi na ukrajin-
skih stopah za vselej ugasnila zvezda
vojne sreče Karla XII. in s tem je
zginila moč Švedije kot velevlasti; na
njeno mesto se je povzpela Rusija. Car
Nikolaj se je mudil te dni pred slav-
nostjo v Poltavi, katere se je osebno
udeležil, na Švedskem; hotel je menda
nekoliko ublažiti v Stockholmu bridke
spomine. To dejstvo in pa Mazepovo
ime se sedaj spominjata v celem slo-
vanskem svetu. Rusini se spominjajo
Mazepe kot narodnega junaka, ki je
hotel mater Ukrajino osvoboditi carja
Petra, tlačitelja njegove domovine, ka-
teri je začel jemati vse pribojevane
svobode. Položil je Mazepa težko
žrtev na oltar svoje ljubezni do domo-
vine, za katero ga še danes preklinja
ortodoksna ruska cerkev.

Obrambni vestnik.

z 200 X 1000 ali odgovorimo Ro-
eggerju. Na poziv pod tem zaglavjem
je došla družbi sv. Cirila in Metoda
od cand. ing. Cirila Pirca iz Curiha v
Švici naslednja brzojavka: Vpišite me
v kolo tisočine z vsoto 200 K.

z Družba sv. Cirila in Metoda ča-
stitim „Zaplotnikom“:

Cekinov sto
blestečih so
za našo družbo šteli.
Mar dvignili zaklade so,
ki v kresni noči so goreli? —
To zlatih src je zlati dar
Ciril-Metodovih dobrotnikov
marljivih je „zaplotnikov“.
Povsod ime jim dično naj zasluje,
Kjer koli jezik se slovenski čuje!

z Za obrambni sklad družbe sv.
Cirila in Metoda so se zavezali plačati:
Balbina Volc, Ljubljana; Josip Bele,
trg. na Reki (plačal 200 K); Učiteljsko
društvo za brežiški-sevniški okraj; Š. V.
iz Maribora; Roš Ferdinand, Hrastnik;
Fran Maselj, Ljubljana; Miloš Štibler,
Celje; Josip Lenče, Ljubljana; Terezina
Lenče, Ljubljana; Politično in pro-

svetno društvo za Krakovo in Trnovo;
Klun Anton, Steinach; Slovenski dijaki
I. drž. gimnazije (plačali 200 K); Ciril
Pirc iz Curiha; dr. J. Jenko, primarij,
Ljubljana; Lovro Petovar, Ivanjковci;
Anton Gnus in Miloš Roš, učitelja na
Štajerskem; Oton Ploj, notar v Črnomlju
(plačal 200 K); Vatroslav Hoiz, Ljub-
ljana (plačal 200 K).

z Prva podružnica Ciril-Metodove
družbe v Ameriki. V Novem Yorku so
je dne 4. julija osnovala po zaslugi
g. Sakserja in njegovih uradnikov prva
podružnica Ciril-Metodove družbe v
Ameriki.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Zaključenje zasedanja?

o Dunaj, 10. julija. (Brz. N. Dn.)

— Vsa pogajanja, da bi se umaknili
nujni predlogi obstrukcionističnih
strank, so se razbila. Pravijo, da smo
tik pred zaključenjem zasedanja.

o Dunaj, 10. julija. (Brz. N. Dn.)

Novica, da so se nemškonacionalne
stranke spustile v sporazum z min.
predsednikom, je znova napravila naj-
slabši utis na obstrukcioniste (t. j. na
slovenske klerikalce, češke agrarce,
češke narodne socijalce in moravske
disidente). Pravijo, da se bodo sedaj
spustili v pogajanja brez minister-
skega predsednika, ker so nemške
stranke iz cele zadeve sedaj znova
napravile vladno akcijo. Nek parla-
mentarec se je včeraj izrazil, da so
šanse za mirno rešitev sedanje krize
v parlamentu zelo slabe in da je danes
pričakovati zaključek zasedanja.

Ministerstvo Wekerle.

o Budimpešta, 10. jul. (Brz. N. D.)

Danes dopoldne se je predstavilo novo
potrjeno ministerstvo Wekerle ogr-
skemu državnemu zboru. 48 niki so
sicer poslali v debato dr. Bakonyi-ja
in bodo dali še po drugih govornikih
izraziti svojo nezadovoljnost, vendar
pa bo prišlo do kompromisa in se bo
zasedanje do 28. sept. odgodilo. Khuen-
Hedervary je poročal v imenu imuni-
tetnega odseka o zadevi dr. Novosela;
konstatiral je kršenje imunitete. Poro-
čilo je vzela zbornica enoglasno na
znanje.

o Budimpešta, 10. jul. (Brz. N. D.)

Danes se je mudil tukaj češki državni
poslanec dr. Masaryk. Imel je pogovor
z različnimi hrvaškimi poslanci in se
je udeležil tudi seje državnega zbora.

z Dunaj, 10. julija. (Brz. „N. D.“)

Po nekem poročilu se misli cesar po-
dati sredi septembra v Budimpešto, da
tam konferira z vodji različnih poli-
tičnih strank.

Različne novice.

z Madrid, 10. julija. „Heraldo“ po-
roča iz Melile v Maroku, da so tamkaj
Mavri napadli sedem španskih delavcev,
ki so delali pri nekem mostu; štiri so
ubili, enega težko ranili.

z Lvov, 10. julija. Pogreb nek-
danjega avstrijskega ministerskega pred-
sednika grofa Kazimirja Badenija se
vrši v ponedeljek.

v Rim, 10. julija. V Bolonji je na-
znanila neka mlada deklica nekemu pro-
fesorju iz mrtvašnice po telefonu, da
se bodo ustrelila. Profesor je skušal
dekle pregovoriti, da tega ne stori, a
je slišal takoj na to dva strela, s ka-
terima se je deklica usmrtila.

v Dunaj, 10. jul. Vsa prizadevanja
v zadevi tatvine v poštnem uradu na
minoritskem trgu so doslej zastoj. (Vče-
raj popoldne je namreč nek predzren-
tat v trenutku, ko je stopil poštni urad-
nik od mize, na kateri je ležalo 116
tisoč kron v bankovcih, k telefonu, ban-
kovce zgrabil in zginil. Kakor se sedaj
vidi, je bilo več uzmovičev v zvezi, ka-
terih eden je uradnika zmotil k tele-
fonu, drugi odstranil za trenutek poš-
nega slugo, tretji pa pobral denar.)

Po svetu.

v Potovanje s Zeppelinovimi zrakoplovi je draga stvar. Zeppelinova zrakoplovna družba namerava otvoriti redno zrakoplovno progo iz Lindenhaima v Zürich. Voznina bi znašala 36 K za vsako uro in osebo. Zeppelinovi zrakoplovi še dolgo ne bo ljudsko prometno sredstvo.

Društvene vesti.

o Bralno in pevsko društvo v Šmartnem v Rožni dolini priredi dne 18. julija veselico s petjem, govori, šaljivo pošto itd. v prostorih pri Stožirju. Med posameznimi točkami igra godba. Vse bližnje sosede, zlasti Celjane vabimo prav uljudno na to prireditev, da napravijo popoldanski izlet v romantično idiličen kraj. Za zabavo in okrepčilo bode vsestransko poskrbljeno.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Zaslišanje Nastiča.

92. dan razprave.

Včeraj se je pričelo ob velikanskem navalu občinstva zaslišanje glavne priče Nastiča, kojega brošura „Finale“ in pa izpovedba v preiskavi tvori temelj cele obtožbe. Sodišče je odredilo glede vstopa poslušalcev izvanredno strogost. Balo se je celo, da bi razburjeni obtoženci mogli napasti Nastiča, zato ima predsednik pripravljen poseben električni zvonec, s katerim bi lahko poklical takoj vse jetniške paznike. Obtožencem so zjutraj odvzeli žepne nožiče (!). V razpravno dvorano spuste samo „mirnejše“ obtožence. Šele na predlog dr. Hinkovića sklene sodni dvor, da se pripuste vsi obtoženci „vsled važnosti Nastičeve izpovedbe.“ Na mizi se nahajajo originalni dokumenti, ki jih je dobil drž. pravnik od Nastiča. Kot grafološka strokovnjaka sta določena prof. dr. Rošić in Müller.

Nastič pride v dvorano bled. S tihim glasom izpove generalija. Star je 25 let, srbsko-pravoslavne vere, časnikar, rodem iz Sarajeva.

Dr. Hinković konstatira, da je bil Nastič v preiskavi protizakonito zaprisežen, ker je bil sam zapleten v veleizdajsko propagando. Zahteva, da se Nastičeva prisega, položena v preiskavi, proglasi za ničevno, in da se sploh ne zapriseže, ker je to v nasprotju z določbami kazenskega postopka.

Drž. pravnik priznava, da ima dr. Hinković s pravnega stališča prav, a vendar predlaga, da se njegov predlog — odkloni.

Dr. Hinković še enkrat replicira ter dokazuje neresničnost Nastičevih izpovedb. Sodni dvor pa vseeno odkloni njegov predlog.

Nato se zaslišuje Nastič.

Pred.: Ali so res ti dokumenti originalni onih stvari, ki ste jih omenili v preiskavi?

Nastič: Razlaga historijat, kako je prišel do dokumentov. Revolucijonarni statut, je dobil od Milana Pribičevića. Drugi izvod pa od Milana Vasića iz Dubrovnika. Prvi je pisan od roke Milana Pribičevića, misli pa, da tudi drugi vsaj deloma.

Pripoveduje, da je prvi statut, pripisan mu od M. Pribičevića, dal v roke Vukotiću, zaupniku črnogorskega kneza Nikole iz razloga, da pokaže sličnost tamošnje afere z bombami s tem pokretom. Ta statut mu je bil vrnjen v Zagrebu po dvornem brivcu kneza Nikole v zapечатeni kuverti. Pozneje je dal te dokumente časnikarju Steinhardtju („Zeit“), ki jih je izročil Accurtiju. S tem je hotel dokazati, da on za te dokumente ni zahteval in ni dobil denarja. Pobija trditve prof. Masaryka v dunajskem parlamentu, da je trdil, da je ta statut apokrifan. Zato prosi, da se najprej konstatira autentičnost teh dokumentov. — Predsednik tega ne more dovoliti in pozivlja Nastiča, da nadaljuje.

Nastič nato obširno pripoveduje o gonji proti njegovi osebi, njegovi osebni poštenosti in pol. morali, ker se ga je slikalo kot agent-provokaterja. Pripoveduje celo zgodovino svoje familije, slavi deda in očeta. Proti njegovi izpovedbi se je napravila „štimunga“, ki jo

hoče razpršiti z dokazi. Maturiral je v Mostaru in šel od tam v bosanski inštitut na Dunaj; zaradi nekega dekleta je pustil študije in odšel v Bosno, kjer se je začel baviti s politiko. Delal je skupno z dr. Lazo Dimitrijevićem za „dobro naroda“. V Beograd je šel pozneje, da da tam tiskati svojo knjigo o katoliški propagandi v Bosni („Jezuite v Bosni“) in ker so ga kot Srba interresirale tamošnje razmere. Dobil je priporočilo za predsednika skupščine Jovanovića, od njega pa na ministra Pašića. Ta je odredil, da se je tiskala brošura v 10.000 izvodih na državne stroške. Nato razlaga, kaj pomeni agent-provokator. A takšen, pravi, ne piše takih brošur.

Dr. Hinković: A če je vi niste pisali? —

Nastič: molči.

Nato čita v nadaljni izpovedbi iz svoje knjižice: „Finale“.

Narodni gospodar.

VIII. poročilo o stanju hmelja v drugih krajih.

Norimberk, dne 7. julija, 1909. —

Včeraj sta se vrstila solnčni svit in dež; minulo noč je do jutra deževalo. Danes se skuša zvedriti; deloma sije solnce, deloma je zopet oblačno in tudi po malem dežuje. Toploter je kazal zjutraj 13° C. Najnovejša poročila o rasti hmelja ne govore o nikakoršnjem zboljšanju hmelj. rastline — stanje je prav različno in neenako. Hmelj je v obče zelo zaostal, ker zaradi obilega mrčesa zelo boleha.

Rottenburg (Virtemberško), 6. jul. Od našega zadnjega poročila je postalo stanje hmeljskih nasadov slabše; Mnogo sadežev je poginilo komaj 1 do 2 m dolge trte, katere je kar žalostno gledati. Dozdeva se nam, kakor bi bil hmelj popolnoma zaostal v rasti, ker mu vise vršički klavarno navzdol. — Boljši so škropljeni nasadi. Mnogim hmeljarjem je pošlo vse veselje do hmeljarstva in ga mislijo opustiti.

Mannheim (Badensko), dne 6. jul. Vse upanje do količkej ugodne trgatve nam je pošlo. Hmelj je v rasti zelo zaostal in je poln škodljivega mrčesa. Mrzlo vreme je oviralo rastlino v razvoju in če ne dobimo kmalu toplega vremena, pričakujemo komaj 1/4 navadne množine.

Lviv (Gališko), 5. julija 1909. — Pri nas je hmelj zrastel do vrha drog, je popolnoma zdrav in brez škodljivcev. V predprodaji plačalo se je za 50 kd 90—100 K. — Po lanskem hmelju je prav živahno povpraševanje.

Schäsbürg (Sedmograško), 5. jul. Hmeljarska rastlina je lepa in zdrava, ima mnogo panog in že cveti; pričakujemo dobro polovico navadnega pridelka.

Žatec, dne 7. julija. (Izvirno poročilo hm. društva v Žalcu.) Dasi smo imeli zadnje dni zadosti deža, vendar se hmeljska rastlina zaradi mrzlega vremena — zlasti mrzlih noči — ne more tako razvijati, kakor bi želeli. Danes se lahko trdi: poloviča nasadov je lepa, druga poloviča pa deloma srednja, deloma slaba. Kupčija s hmeljem je živahnejša; žalski hmelj stane 40—64 K, tuji pa 25—45 K za 50 kg.

Henrik Melzer.

„Allg. Brauer- u. Hopfenzeitung“.

Norimberk.

Tržne cene.

9. julija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 31'75 za december 30'50, za marec 30'50, za maj 30'75. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'85, nova kampanja K 22'75. Tendence mirna. — Vreme: oblačno.

Budimpešta, 9. julija. Pšenica za oktober K 13'74, pšenica za april K 14'04, rž za oktober K 9'96, oves za oktober K 7'64, koruza za julij K 7'73 koruza za avgust K 7'87, ogrščica za avgust K 14'30. Pšenice se malo ponuja. Kupčija je majhna, tendence mirna. Pšenica za efektiv in ostalo se vzdržalo. Vreme deževno.

Budimpešta, 9. julija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 143 vin.,

mlade, srednje 143 do 144 vin., mlade, lahke — do — vin.; zaloga 30.622 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 168.—, namizna slanina —.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 9. julija:

V cenah ni spremembe. Začetkoma cene šle za 5 vin. navzdol, a kmalu se zopet dvignile na staro višino. Promet malenkosten.

Meblovana soba

na ulico, posebni vhod, pripravna za letovišcarje ali za stalnega gospoda se odda takoj event. tudi s hrano. — Izve se v Celju, Dolgopolje št. 3 ali pa pri upravnstvu „Nar. Dnevnika“.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72, pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejša gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73, pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75, krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76, niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštnem povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184. Mesečno 2 kroni. 36

Posestniki, župnijski in občinski uradi!

Potniki moje tvrdke bodo začeli obiskovati slovenske vasi z različnimi podobami, kakor so že preteklo leto. Moji potniki so sami domačini in Slovenci in se radi tega vsakdo lahko zanese nanje, posebno še ker moja tvrdka vsakemu vso škodo, katero naredi moj potnik povrne.

Klatijo se agentje različnih drugih dunajskih, toda nemčurških tvrdk z slovenskimi in hrvaškimi listinami ter goljufajo kmete, da je grdo. Taisti pravijo, da so podobne blagoslovljene, ali da se v Jeruzalemu in Betlehemu berejo sv. maše za vsakega Ad. Seveda je to samo sleparija in kmetje se dajo ujeti na limanice. Ne verujte sleparjem in napodite jih. Vzamejo po 2 ali 3 K, tudi več na račun, a kmet ne dobi nič.

Moja tvrdka podpira uboge zapuščene otroke z malimi zneski in imam dovolj dokazov.

Župnijski in občinski uradi naj bi upliвали nato, da se goljufivci iz občin zapode in ljudje goljufivih agentov varujejo. Geslo naj bode „Svoji k svojim“ in vsakdo naj se drži moje slovenske tvrdke.

Vsaki zaboj je posebej kolekovan z „narodnim kolekom“.

Županstvo tržke občine Rečica na Štaj. piše tako:

Tvrdka A. Pliberšek na Dunaju. Potrdim prejem 2 K, katere je velezaslužena tvrdka A. Pliberšek, Dunaj VIII; Langegasse 44 za razprodane križe z godbo za ubogo deklico nakazala.

S tem činom darežljivosti se tvrdka A. Pliberšek najtopljeje priporoča.

Županstvo Rečica, dne 4. februarja 1909.

Župan: Anton Turnšek l. r.

Št. 163. Vaše blagorodje!

Potrjujem sprejem 2 K, katere ste blagovolili nakazati za ubogo deklico Koprivšek. Ano ter se vam za dar srčno zahvaljujem.

Razumeva se, da bomo Vašo tvrdko povsod priporočali.

Županstvo Kokarje.

Župan: Josip Praznik l. r.

G. A. Pliberšek, Dunaj!

Izvolite mi poslati 1 križ z godbo za 12 K po poštnem povzetju.

Spoštovanjem

Ivka Lipovac l. r.

Naročajte tedaj le od moje tvrdke in priporočajte jo povsod!

Ana Pliberšek
trgovka
Dunaj VIII., Langegasse 44.

Oddati je

več mest, potnikov, uradnikov in pomočnikov železninske stroke.

Oziralo se bode samo na ponudbe te stroke popolnoma večjih reflektantov, zmožnih slovenskega, hrvaškega ali češkega in nemškega jezika.

Ponudbe pod „Železo in jeklo“, Celje, poštroležeče. 304 5-3

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

Izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

V lepem okraju v Sl. goricah
se proda pod ugodnimi pogoji
novozidana

hiša

stoječa tik okrajne ceste. —
V hiši je dobro idoča kréma
in trgovina. Potrebna denarna
sredstva 7000 kron. — Več se
izve pri upravnistvu tega lista.
327 8-1

Popolnoma zastoj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljatvi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrirani cenik.

Pišite takoj na tvrdko ur: 285 26-13

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Repno seme

kranjsko in bavarsko se dobi vsako množino pri

A. KOLENCU v Celju,
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Solnate vreče

kupi vsako množino

A. KOLENCU v Celju.

Zabukovski premog

na cele vozove se dobi po ceni pri

A. KOLENCU v Celju.

Cenjenim članom Slov.
delavskega podpornega
društva v Celju nazna-
njam, da sem prevzela
s 7. julijem društveno

GOSTILNO

na Grabnu ter se priporočam
za obilen obisk. Postražba
točna in solidna. — Razna
dobra vina, Ljutomerčan itd.
sveže pivo, mrzla in topla
jedila vedno na razpolago.

326 **MICI DREMEL.**

Otroci

se sprejmejo na hrano in v popolno vzgojo pri bivši učiteljici. Zdravo in prijetno stanovanje, velik vrt in strogo nadzorstvo. — Naslov pri upravnistvu „Narodnega Dnevnika“.

331 3-2

Mladega

329 3-2

trgovskega pomočnika
in učenca

sprejem v trgovino z mešanim blagom.

Stjepan Celec, Pregrada.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po	36	v
Slovensko platno	"	40	"
Savinsko platno	"	44	"
Vojaško platno	"	46	"
Domestik-platno	"	48	"
Gorsko platno	"	60	"
Istrija-tkanina	"	54	"
Holandska tkanina	"	60	"

Vzorci zastoj in pošiljatve čez 20 kron franko.

Ivan Rebek & Celje

Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje, okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi najraznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter odgovornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice. Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri. — Vse po tovarniških cenah.

1 24-14

Staro samostansko

296 6 5

pristno slivovko

letnik 1876 s kleti pok. srbskega patrijarha JURJA BRANKOVICA v Karloveh (Srijem), dobiva se v originalnih buteljkah pri tvrdki Iv. Ravnikar in Milan Hočevan, Celje.

Najboljši

portland-cement

po zelo nizki ceni, kakor tudi vse druge stavbinske potrebščine priporoča - -

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Prosim obiščite mojo trgovino in oglejte si bogato izbero različnih poljedelskih strojev, posebno

mlatilnice

čistilnice, sadne in grozdne mline, katere zaradi velikanske zaloge prodajam letos po znižanih cenah.

Najboljša umetna gnojila za ajdo so v zalogi.

Velespostovaje:

Trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje

Največja in najcenejša izber
zaročnik in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine. prstanov

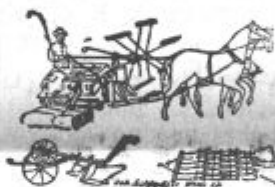

4 52-26

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si mojo velikansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastoj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Že dolgo let dobro znani

stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, škropilnice za trsje, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnico, škropilnice za gnojnico, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijeve cevi, konopljenice cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladoled, omare za led, mlinci za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog itd., itd.

po zopet izdatno znižanih cenah

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih (tudi na obroke).

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franko; opisuje se v slovenskem jeziku. — Prekupci in agenti zaželjeni.

Ivan Schindler, Dunaj III.,
(Erdbergstrasse 12. 192 10-8

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasade, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamnov in cementsa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnic in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamna s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granit in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samostalnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude: laganje napisov v iste.

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj. **Strašno maščevanje.**
Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos.**
Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v,
po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi
„Petit manuel d' economie
pratique“, uredil dr. Vekoslav
Kukovec (160 strani). Cena
1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom,
zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi
zastonj proti povrnitvi poštne.

Najboljše mlatilnice

za rabo na roke, gepelj in vodno moč, geplje,
čistilnice (pajkle in trierje) vseh vrst, sadne in
grozdne mline, slamoreznice, kakor vsakovrstne
poljedelske stroje, zajamčeno najboljšega iz-
delka, priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Slike in cene strojev pošilja z obratno pošto
zastonj in franko.

Sprejema zavarovanja člove-
škega življenja po najrazno-
vrstnejših kombinacijah pod
tako ugodnimi pogoji, ko nobe-
na druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje za do-
živetje in smrt z manjšajočimi
se vplačili.

Vsak član ima po preteku
petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 41.335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije
97.814.430-97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše
države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gosposkih ulicah števil. 12.

261 32-8

Zavaruje poslopja in premi-
nine proti požarnim škodam
po najnižjih cenah. — Škode
cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder
posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička
izdatne podpore v narodne in
občnokoristne namene.

Zvezna trgovina

Svoji k
svojim!

Rotovška ulica števil. 2 v Celju Rotovška ulica števil. 2

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem i. t. d.

Svoji k
svojim!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.
Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice števil. 2.
Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.
Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči
račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Pošne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. *****

pet od sto (5%)

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega, suknenega in svilnega blaga. Perilno blago, batist, cefir, kreton v velikanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-28

Darujte za Narodni sklad!

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejem v uk **učenca.**

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-54

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

Poštna naročila se izvršujejo točno in solidno.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in prodaja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilničarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaške Radgonske, Preblauerske, Kostričniške slatine, Gieshübler, Gleichberger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame, sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst.

Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjše pristne slivovke, kakor krajskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst ter šampanca, katerega dajem pri večjem odkupu po tovarniških cenah, nakar še posebno opozarjam prireditelje raznih veselic.

Opozarjam kmetovalce na razna jesenska semena, kakor repno, deteljno (rdeči inkarnat in ajdno).

Na drobno in debelo.

Na drobno in debelo.

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-84

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katere znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrotne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se

Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

56 52-25

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

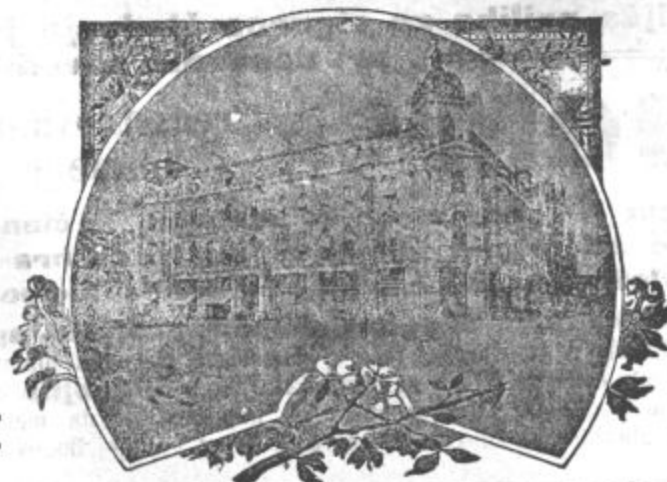
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštne hranilnice ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-25